

ТРИБИНА

„ОБОЈЕНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ – МОТИВИ, МЕТОДЕ И ПОСЉЕДИЦЕ“

Бања Лука, 26.10.2022. године

Обојене револуције или како се негдје називају *револуције боја*, као облик хибридног рата, је колоквијалан назив за тзв. револуционарни вал који је усмјерен на (не)насилну промјену постојећег режима у једној држави. Такве револуције обично се одвијају под плаштом слободе једног народа, приликом чега се неријетко режими који су на мети демонстраната оптужују за организовани криминал, корупцију и ауторитарно понашање а носиоци власти дехуманизују.

Иако се називају и ненасилним револуцијама, обојене револуције сасвим сигурно прије или касније а нарочито у финалној фази предузимају насилне методе.

Због смањене улоге насиља, синоним за *обојене револуције* јесте *ненасилне револуције*. Улога насиља у овој врсти преврата, у односу на све остале је најмања, одмах послје државног удара, а далеко испод насиља у класичним револуцијама. Међутим, не може се говорити о потпуном одсуству насиља, јер се власт смјењује на нелегалан начин, дакле не кроз институције и прописану процедуру, већ путем уличних демонстрација које су организоване и руковођене из страних центара моћи.

Оваква борба је познат метод промјене власти и у државама које су настале дисолуцијом Совјетског Савеза и бивше Југославије.

Једна од првих *обојених револуција* започела је на подручју данашње Републике Србије, а за циљ је имала уклањање легитимно изабране власти и тадашњег предсједника СРЈ Слободана Милошевића. Такве демонстрације, у једној мјери ненасилне, трајале су одређеним интензитетом од 1991. године до 5. октобра 2000. године када су попримиле насилни карактер и када је остварен циљ, односно преузимање власти.

Симболика *отпорашке песнице* виђена је у многим земљама након Србије, иста, само у другим бојама.

Након 5. октобра 2000. г. *обојена револуција* преселила се у Грузију и тамо је носила назив Револуција ружа. Након Грузије на ред је дошла и *обојена револуција* као и ненасилни протести на подручју Украјине. Овај пут револуција је носила назив наранџаста јер су демонстранти на мирним протестима носили врпце наранџасте боје. Наранџаста револуција одиграла се на позорници Украјине крајем 2004. и почетком 2005. године, након другог круга предсједничких

избора на којима је званично побиједио Виктор Јанукович. Након тога опозиција је оспорила Јануковичеве резултате, слично као и у Грузији, те позвала своје присталице на серију уличних демонстрација на улицама Кијева. Услиједили су Киргистан, Бјелорусија те друге земље.

Главна матрица демонстраната који захтјевају смјену разних режима јесте управо изборна крађа, односно непризнавање изборних резултата.

Након елаборације наведених примјера *обојених револуција* видљиво је да све *обојене револуције* по правилу почињу након што се опозиција изјасни о томе да је изборна воља грађана покрадена, а уз прећутну или директну подршку неког иностраног фактора. Након тога почиње ненасилна борба за промјену режима која завршава управо супротно, насилном борбом.

Неријетко иза оваквих револуција стоје иностране обавјештајне службе које вјешто, у редовима опозиције, проналазе неоствареног, амбициозног политичара. У оквиру припремних радњи, а у сврху обмане грађана, формирају се финансирају и подржавају колабораторске невладине организације, купују се медијске куће, користе се савремене технологије и друштвене мреже како би се пласирале лажне вијести зарад дехуманизације и криминализације носилаца легитимно изабране власти. Након пажљиво припремљеног терена чека се прилика, често и баналан проблем, који ће послужити као окидач за покретање демонстрација ширих размјера.

У циљу дестабилизације једне земље, примјеном **обојене револуције** непријатељ формира своју војску, а војници су ни мање ни више него грађани земље коју треба дестабилизovati и покорити. Посебно су на мети врбовања студенти и млађа популација.

Стварни мотиви организовања и реализације *обојених револуција* су преузимање контроле над конкретном државом и друштвом од стране структура политичког запада и стављање свих геополитичких, енергетских и других потенцијала поробљене државе у службу интереса горе наведених структура.

Методe организовања и реализације *обојених револуција* у контексту хибридног ратовања су комбинација изазивања незадовољства становништва и извођење на улицу (нарочито младих који су по природи склони идеализму и жељи да мијењају свијет), односно ненасилних протеста у циљу дестабилизације друштва, те насилног преузимања власти мимо институција и законом предвиђених процедура и довођење марионетских структура на власт.

Посљедице успјешно изведених *обојених револуција* су разарање друштва те државе, уништавање институција, политичко и економско ропство структурама политичког запада.